

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

C. 3. De Sacramenti Extremâ-Vnctionis Formæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

hoc in materiâ sacri Chrismatis validè conferri de quo *sest. 2. Laym. lib. 5. tr. 8. c. 2. n. 3.*

7 Materia verò proxima est Vnctio ex oleo facta. Quia hoc Sacramentum non consistit in ipsâ materiâ permanente, sed in vsu: sola enim Eucharistia id habet. Confirmatur à simili in aliis Sacramentis, nam proxima materia semper est vsus remotus. Sic in Baptismo est ablutio, in Confirmatione vnctio.

8 Quævis olei benedicti guttula ad veram aliquantâ partis corporis inunctionem sufficit. Quia quod de quantitate aquæ circa Sacramentum Baptismi asseritur, hoc etiam de quantitate olei circa hoc Sacramentum est asserendum. Sed vna gutta aquæ sufficit ad Baptismum; Ergo etiam vna olei gutta sufficit ad Vnctionem. Gutta aquæ dicitur lavare, gutta olei dicitur vngere. *Tanner. tom. 4. dist. 7. q. 1. dub. 1. n. 16. Diana p. 3. tr. 4. resol. 177.*

9 Ad validitatem huius Sacramenti non est necesse, ut oleum sit eo anno benedictum: ex consuetudine tamen, & ex præcepto debet esse benedictum eo anno; & extra necessitatem oleum alterius anni adhibere, piaculum est. *Cap. Litteris, de consecr. dist. 3.*

10 Debet oleum esse simplex. Modica tamen ad mixtio liquoris alterius, non efficit, ut oleum propriam exuat naturam. Imò ex Ecclesiæ vsu in necessitate oleum non consecratum misceri consecrato potest. Quia utrumque per admixtionem consecratum censetur, modò quantitas olei adiuncta sit minor consecratâ; nam extrema olei non consecrati ita cum extremis consecrati permiscetur, ut simul utrumque consecratum censetur. *Posseu. c. 9. n. 1. Nauar. c. 22. n. 13. Reginald. l. 28. n. 50. Diana p. 3. tr. 4. resol. 176. & p. 5. tr. 3. resol. 90.*

11 Vnctio ex consuetudine debet in modum Crucis fieri: non est tamen de necessitate Sacramenti, cum in Conciliis, & scriptura fundamentum non habeat. *Syluest. v. Vnctio §. 2. Diana p. 3. tr. 4. resol. 178. Henriq. l. 7. c. 8. n. 2.*

12 Ex præcepto debet esse saltem quintuplex vnctio in quinque sensibus. Quia sic fert vniuersalis Ecclesiæ consuetudo, ac Doctorum asseritio. *D. Tho. 3. p. q. 3. 2. art. 5. Suar. tom. 4. d. 40. sest. 2. Valent. tom. 4. d. 8. q. 2. Reginald. l. 28. n. 52.*

13 Ideò autem in quinque sensibus necessaria est inunctio. Quia hoc Sacramentum est institutum ad tollendas sordes ac reliquias peccatorum; & ibi congruè adhibetur, ubi est radix peccati. Porro in quinque sensibus peccatorum ad sunt origines. Vnde si aliquis ex quinque sensibus oculis, auribus, naribus, ore, ac manibus, non inungatur reperita forma, inualidum erit Sacramentum. Quid si aliquis aliquo corporis membro careat, v. gr. auribus, vel est Cæcus? Vngenda est pars magis propinqua sensui. Quia licet exterius non peccauerit in eâ parte agrotus, fieri tamen potest, quod deliquerit per potentiam illi membro respondentes, ut per voluntatem. Doctores communiter.

14 Duæ aliæ vnctiones in renibus, ac pedibus quibusdam in locis adhibentur, licet vnctio in renibus vel umbilico in feminis sit vbique prætermittendâ propter decentiam, & honestatem *Filliuc. tr. 3. n. 77. Posseu. c. 9. n. 15.*

15 Profectò Sacerdotes non vnguntur in palmâ, sed in superiori versa parte. Quia semel in palmâ fuerunt inuncti in Ordinis Sacerdotalis suscep-

tionem. *Suar. d. 39. sest. 2. & 3. Bonac. de sac. d. 7. punct. 5. n. 19.*

In inungendis verò 5. sensibus, non est necessarium Sacramenti necessitate, seruari ordinem. Quia ordine murato adhuc completa significatio manet. *Sa. v. Extr. Vnct. n. 12. Filliuc. tr. 3. n. 79.*

Saluatur item significatio huius Sacramenti per vnus organi vnctionem, vnde necessariò non est vngendum vtrumque organum sensus vnus, v. g. vtraque auris, vel manus. Ex præcepto autem seruanda est locorum consuetudo, quæ in multis inoleuit ut in duplici organo duplex Crux sub vnicâ formâ adhibeatur. *Suar. d. 40. sest. 2. n. 5. Nald. v. Extr. Vnct. n. 2.*

CAPVT III.

De Sacramenti Extreme-Vnctionis Forma.

18 FORMA Sacramenti huius tradita in Conciliis Florent. in instr. Armen. & Trid. *Forma extreme vnctionis, sess. 14. c. 1. est, Per istam S. Vnctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Deus quidquid deliquisti per visum, auditum &c.* si quæ autem diuersæ referantur omnes ad hanc quoad sensum substantialem sunt reducendæ.

Forma hæc proferenda est modo deprecatio. Quia datur infirmis, qui egêt oratione, & transeunt ex Ecclesiæ foro ad forum superius diuinæ Maiestatis: & idè diuinæ clemencie cõmendatur. *D. Tho. in 4. d. 23. q. 1. a. 4. Philarc. to. 1. l. 12. c. 12.*

Scio controuerham inter Doctores esse, an de necessitate huius Sacramenti sit, ut forma illius proferatur per modum deprecationum, nec sufficiat proferre per modum indicatum, dicendo: *Vngo hos oculos oleo sanctificato in nomine Patris, &c. de quo sest. 2.*

Pro praxi autem annoto, de fide esse, formam deprecationum ad Sacramenti valorem esse sufficientem: indicationem autem meritò esse dubiam, cum vnus Sacramenti non sint duæ formæ totales non æquiuales. *Suar. d. 40. sest. 3. & alij.*

De essentia formæ huius Sacramenti est, ut explicetur materia proxima illius, quæ continetur his verbis: *Per istam vnctionem: reliqua autem verba, Per suam piissimam misericordiam, item per visum, auditum, &c. non sunt de essentia formæ, cum sensus verborum sit completus, lius Sacramenti.* substantiatque illis omis. Sunt tamen de præcepto, ita ut sine lethali peccato omitti non possint. *Filliuc. tr. 3. n. 80. Laym. l. 5. tr. 8. c. 3. Reginald. l. 28. n. 55. Diana p. 3. tr. 3. resol. 175.*

Et si ad singulas quinque sensuum inunctiones præceptum sit repetendi formam; tamen in casu necessitatis quando scilicet esset vel pestis, vel Ministerium contagij, vel ut infirmus ante moriatur, sub conditione mente concepta, posset Minister vnicâ actione quinque sensus sub vnicâ forma prolatione. *De essentia huius formæ est ut explicetur materia proxima illius, & actione attingere quinque sensus sub vnicâ forma prolatione.*

Et si ad singulas quinque sensuum inunctiones præceptum sit repetendi formam; tamen in casu necessitatis quando scilicet esset vel pestis, vel Ministerium contagij, vel ut infirmus ante moriatur, sub conditione mente concepta, posset Minister vnicâ actione quinque sensus sub vnicâ forma prolatione.

Seccio I. De Extr. Vnct. receptior. sent. 171

eus, si a parte rei Sacramentum subsistat. At-
tamen in praxi haud est facile a communi
vfu recedendum, nisi aliter postulet evidens
necessitas. Quia quamvis haec opinio sit pro-
babilis, non caret etiam magna dubietate an
haec forma sit sufficiens ad Sacramenti valo-
rem: Vnde vti forma dubia, certa relicta, in
Sacramentorum collatione, graue peccatum est,
nisi excuset necessitas. Videt. *de Extr. Vnct.*
Suar. dist. 40. sect. 3. Tambur. de Iure Abbat.
rom. 2. dist. 1. 7. quest. 1. Polleuin. ca-
p. 9. numero 19. Diana parte 2. tractatu de
Sacram. fol. 168. & p. 5. tr. 3. resol. 89.

33 Sacros pestis tempore ad contagionem vi-
tandam, potest infirmum inungere virgula au-
rea, argentea, vel lignea mediante, verè tamen
Oleo intincta sic vti pericietur vnctio. Peracta
verò vnctione virgula huiusmodi aut purgabit
ac in similem vsum seruabit si aurea, vel ar-
gentea sit ob Sacramenti reuerentiam: vel si sit
lignea, igne absumentur. Sylui. *in supplem. 3. p.*
q. 3. art. 3.

CAPVT IV.

De huius Sacramenti Ministro.

24 **M**INISTER Extremæ Vnctionis neces-
sarius est solus Sacerdos quamvis ex-
communicatus, vel degradatus, Iacob.
5. *Inducat Presbyteros Ecclesiam.* Et in nullo ca-
su etiam extremæ necessitatis inferior Sacerdo-
te habet potestatem administrandi hoc Sacra-
mentum. Quia in rebus spiritualibus fundatis in
institutione Christi non licet addere exceptio-
nem sine auctoritate, aut ratione euidenti. Non
potest tamen quilibet Sacerdos licitè Sacramen-
tum hoc administrare nisi habeat iurisdictionem
& ab Ecclesia non impeditam. Vnde qui non est
proprius Sacerdos, hoc Sacramentum sine Pa-
rochi licentia administrans, grauiter delinquit.
D. Thom. *in supplem. q. 3. a. 2. Suar. d. 43. sect. 1.*
n. 5. Reginald. lib. 28. n. 60. Coninch. d. 19. dub. 9.
Sylui. in supplem. q. 3. a. 1. & 2.

25 Religiosus exemptus administrans sine Pa-
rochi licentia Extremam Vnctionem, vel sine
Sedis Apostolicæ privilegio in Clement. 1.
de priuile. excommunicationem incidit. In ne-
cessitate tamen, v. g. quando infirmus est mor-
talis, & non potest recipere a Parocho, potest
Religiosus, hoc confectè Sacramentum absque
excommunicationis periculo. Quia tunc præ-
sumitur consensus Episcopi, vel summi Præsu-
lis. Henric. 1. 3. cap. 1. 3. n. 4. Nauar. cap. 27. n. 101.
Diana p. 5. tr. 3. resol. 82. Valent. tom. 4. d. 8. q. 1.
p. 1. 2.

26 Si Parochus nolit expressè nec per se, nec per
alium hoc Sacramentum ministrare in extremâ
necessitate dummodo scandalū vitetur, & con-
suetudo non sit, Parochum id iniquè agere: potest Regula-
ris Sacerdos, vel ipso repugnante id gerere. Quia
eo casu non censetur, ius alterius usurpari, sed
defendi innocentiam. Suar. d. 44. sect. 2. Sotus in
4. dist. 23. q. 1.

27 Necessitate urgente, validè confertur hoc Sa-
cramentum à pluribus Sacerdotibus partialiter
sic concurrentibus, vt vnus vnā partem, alius
aliā inuigat independenter ab alio, prolata
Escol. & Mend. Theol. Moral. T. III.

ab istis in singulis vnctionibus debita forma.
Quia cum hoc Sacramentum habeat plures
partiales materias & formas, quarum singulae ha-
bent suam specialem significationem per ordi-
nem ad suum effectum, quamvis à pluribus con-
feratur, idè non requirit necessariò vnitatem
Ministri. Talis autem necessitas est si Sacerdos
post peractas aliquas vnctiones moriatur, aut
propter aliquod impedimentum omnes perfe-
qui nequeat. Extrà necessitatem verò non po-
test absque peccato lethali hoc Sacramentum à
pluribus administrari. Quia esset contra vsum
Ecclesiæ in re graui. Imò quia est tantum pro-
babile, & non certum, validum esse hoc Sacra-
mentum à duobus collatum, tutius erit ab altero
vnctiones repeti, perinde ac si prior ille nihil ea-
rum inchoasset: & præcipuè si mora inter sin-
gulas vnctiones factas à duobus interposita tan-
ta esset, vt obistere posset Sacramenti validitati.
Quia id infirmo multò est vtilius, cum sic Sacra-
mentum certissimè recipiat. D. Tho. apud Suar.
dist. 44. sect. 2. n. 5. Filiuc. tract. 3. num. 91. Sa-
v. Extr. Vnct. n. 11. Bonac. d. 7. p. 1. 4. n. 7. Tolet.
l. 7. c. 2. Præpos. 3. p. q. vni. de Sacram. Extr. Vnct.
dub. 5. n. 37.

Extra neces-
sitate non po-
test sine mor-
tali.

Minister ex officio huius Sacramenti est Pa-
rochus & tenetur ex iustitia fidelibus sibi subdi-
tis illud administrare. Quia tenetur oues suas
pascere, ordinaria remedia salutis exhibendo,
quando opportuno tempore requiruntur. Vnde
si circa hoc sit notabiliter negligens cum infirmi
periculo, mortaliter delinquit. Nauar. c. 2. 5. num.
131. Suar. d. 44. sect. 2. Filiuc. tr. 3. n. 96. 97. & 6.
Sylui. q. 3. 2. a. 3. concl. 3.

28 Parochus ex
iustitia tene-
tur admini-
strare.

Deficiente verò Parocho, tenetur Episcopus
id per se ipsum præstare, vel de alio Ministro
ouibus providere. Alij autem ratione necessita-
tis infirmi, deficiente Parocho, tenentur ex cha-
ritate etiam sub mortali. Quia fratri in extremis
constituito hoc fortè necessarium subsidium Chri-
stiana debet pietas. Doctores citati.

29 Deficiente Pa-
rocho, ex iustitia
tenetur
Episcopus, ali-
j ex charitate.

Pestis tempore magis obligatur Pastor, quàm
alius non habens tale munus: & non potest
fugere, sed adesse tenetur per se vel per suum Vi-
carium, vt Sacramentum confessionis & Eu-
charistiæ etiam cum mortis periculo admini-
stret. Extremam autem Vnctionem tenetur
etiam administrare, si id possit sine mortali, vitæ
discrimine: aliàs non tenetur. Quia non est Sa-
cramentum necessitatis, & sufficienter provide-
tur necessitati infirmi per Confessionem & Eu-
charistiā. Suar. d. 44. sect. 3. Diana p. 5. tr. 3. re-
sol. 83. & p. 3. tr. 4. resol. 174.

30 Quid debeat
Parochus cir-
ca hoc tempo-
re periculi.

Attamen si contingat, infirmum non potuisse
recipere Sacramentum Penitentiae, nec Eucha-
ristiæ: tunc Parochus debet etiam cum certo
vitæ periculo Extremam Vnctionem admini-
strare. Quia fieri potest vt infirmus habens at-
tentionem percepto hoc Sacramento saluetur,
qui alioqui esset damnandus. Sylui. *questione*
32. concl. 2. & 4. Sanctius in select. dist. 27.
numero 16.

31 Si agrotus non
possit aliud
Sacramentum
recipere, tene-
tur del. c. 2. in
vitæ periculo.

ESCOBAR
Theol. Moral.
Tom. II. IV.
F. IV.